

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, September 7 dikén, 1824.

B r a s i l i a.

A' Császár következő Proclamatiót bocsátott a' Pernambucóiakhoz: „Pernambucónak lakosai! Jelen vagyon azon szempillantás, mellyben a' csalardság azon lépéne, mellybe burkóztattak benneteket a' Demagógusok, az országnak és a' ti valóságos boldogságtoknak ellenségei, le kell hullani. Hogy bizodalmatokat megcsalassák, képzelő-tehetségeket feltüzeljék, 's hanyat-homlok olly political systemákba buktassanak benneteket, mellyek mostani helyheztetésekkel teljességgel ellenkeznek, 's hogy önn hasznokat a' ti elszakasztásokkal, holott megfundáltatok annyira szükséges függetlenségtekre nézve, előmozdíthassák; — ezen felhordott okoknál indítottak arra a' Demagógusok, hogy veletek elhitessék, hogy bizonyos Portugalliai zsoldon lévő Factionnak az a' szándéka, hogy benneteket újra Portugallia uradalom alá vonjon. Ezen ocsmány rágalmazásnak annyira helyt adtak némelly könnyenhívő emberek, a' kiknek különben pedig nagy gondjok vagyon virágzásba indult szabadságokra, hogy nem használván semmi ellenkező előterjesztések és bizonyítások, ők még most sem világosítottak-meg egészen. Hanem jelen vagyon a' szempillantás, mellyben minden csalódnak el kell enyészni.“

„A' Portugalliai Igazgatás, melly kétségkívül némelly fényhajházó avagy hívtalan emberek által engedi magát kormányoztatni, elmulasztotta azon alkalmatosságot, mellyet a' mi mérsékletünk és bölcs

vigyázásunk mutatott az azon Országgal való hasznos és állandó békességre nézve, 's talán régi tútorkodási szokástól vezetve, azon gondolatra jött, hogy a' fegyvernek ereje által leghamarább és legbizonyosabban célját érheti; 's a' legújabb Lisbonai Ujságoknál fogva, az ottani kikötőkben egy Expedicio készítettik ellenünk. Brasilia elhatározta magát hogy az említett igazságtalan és haszontalan megtámadtatást, fegyverrel verje-viszsa, 's Császárotok, a' ti mindenkori védelmezőtök, hűségesen meg akarván tartani, a' melly kötelességre veletek lépett, kész vezérelni a' vitéz Brasiliai seregeket annak békébizonyítására, hogy ama dicsőséges titulus, mellyben ő büszkélkedik, nem üres hang. Egészen egybeolvadván ő a' Brasiliai néppel arra határozta magát, hogy annak sorsában, bár miként üssön is ki a' dolog osztozzék. Az ő haszna, boldogsága, és dicsősége, mindenkor egybe lesznek kapcsolva népének hasznával, boldogságával, és dicsőségével, 's nem teszi elébb kardját hüvelyébe míg nem Országának minden részei egyenlő függetlenséggel és szabadsággal nem fognak bírni.“

„Pernambucóiak! Mennyi becses idő vesztegettetett-el, milly tenger áldozatok tétettek, hogy mentek lehessetek a' pártos, és anárchiai Demagógusoktól, kik ezen derék tartományok közül annyit szerencsétlenségbe buktattak. Mi lett volna eddig azon vakmerő ellenségből, melly mostan bennünket fenyeget, ha hadi erőnk mindenkor egyesített volt? Ha ti, a' helyett hogy magatokat belső szakadások

által gyengítettétek, egyesültetek volna inkább a' Szövetségnek közös középpontja körül, vallyon merete volna e az ellenség arra vetni fejét, hogy bennünket megtámadjon, ha csak arra nem tartott volna számot, hogy a' mi szerencsétlen meghasonlásunkból hasznot meríthet? Vallyon meg mert volna e támadni bennünket, ha az Amazonoktól, egész a' la Plata vizéig egyesültünk volna ellentállására? Bizonyosan nem!"

„Nem tudván merre intézi az ellenség hadi erejét, 's a' szükség azt kívánván, hogy az Országnak fő-városa, mellynek bátorságban lététől függ minden tartományoknak bátorságok, egyáltalában megkívántatik, hogy hadi erőnket ezen kikötő előtt állítsuk-ki. De miként szaggattatik atyai szívem, ha elgondolom, hogy a' helyett hogy erőmet a' ti pontotokon nevelhetném, 's benneteket a' külső ellenség ellen védelmezhetnélek, azt elvinni kényszerítetem. De ne essetek kétségbe e' miatt Pernambucóiak! Vessetek véget a' közöttetek uralkodó visszavonásoknak. EgyesüljeteK egy szívvel és lélekkel a' közös védelmezésre nézve, 's földetek, és vitészetekben elegendő segédet fogtok találni a' külső ellenség ellen, melly ezen meszsze tartományokban magát sokáig nem tarthatja. Illy igazságtalan ellenséggel lévén dolgotok, Capitulatióról ne is gondolkozzatok; hanem hitessétek-el magatokkal, hogy minekutána a' fő-várost megerősítettük, mindenfelé el kell küldenünk száraz és tengeri hadainkat, a' mint a' szükség hozza magával. Bátran lássatok a' dologhoz Pernambucóiak! legyetek állhatatosok, értsetek egyet, 's az ellenség meg lesz verve.“ — A' Császár.

A' Courier, az Estrella brasileirából, 's egy másik Brasiliai Ujság-levélből, melly Diario Fluminense ezímet visel, következő pontot közöl: „Ő Felségének a' Pernambucói lakosokhoz intézett egyik Pro-

clamatiójából azt látjuk, hogy Commendans Taylor azt a' parancsolatot vevé, hogy minden keze alatt lévő hajókkal menne-viszsa Rióba, a' hova rövid időn meg is érkezhetik. Itten Rióban erősen készítetnek a' hadi-hajók. Némelly félénk lelkek vígasztalhatatlanok valának, azt híván, hogy az Imperatriz nevű Fregát alkalmatlan lenne a' szolgálatra, 's kölcséges jobbításokat kívánna. Ez azonban nem igaz. Mert az Imperatriz a' legjobb karban vagyon, 's a' Portugalliaiknak 24 fontos agyúkkal leszen szolgálójokra. A' Dom Pedro nevet viselő Línea-hajó is csak nem elevezhető karban vagyon, 's valami 500 ánglus Matróz van rajta. Ha Commendans Taylor megérkezik az itteni kikötőbe, olly hajós-seregünk leszen, melly a' legmerészebb próbatételeket is végrehajthatja. Az Igazgatás köz bocsánatot engedett minden szökött katonáknak, valakik bizonyos idő lefolyta alatt illető Regimentjeikhez visszatérnek.“

Ánglus Ujság-levelek jelentik, hogy Praesidens Carvalho igen különös haszonra fordította a' hajós-seregnek visszavonattatását. Ugyanis Brasilia éjszaki tartományaira nézve saját Constitutióinak planumát hirdettette-ki, 's azokat az e' mellé való állásra meghívta; ezenkívül Paraiiba és Alagoas ellen hadat izent, 's ezen tartományoknak körükerítettésekre két hajónak parancsolatot adott. Kinyilatkoztatá végezetre azon szándékát, hogy ha planumai tökéletességre mennének, el fogja törteni a' rabkereskedést.

Török Birodalom.

Konstantinápolyból Aug. 10dikéről, az Oesterreichischer Beobachter f. h. 4d ezeket közli: A' 26dikai tudósításban közölt környúlállások (lásd a' közelébbi Aug. 24d költ M. Kurirt) az Insurgenseknek Ipsara szigete omladékain való kiszállások-

ról a' fő-városban áltájában bébizonyosodtak; 's némelly ekkóraig kétséges dolgok későbbi hivatalos jelentések, és előadásoknál fogva, különösen a' Chevrette nevezetű francia Korvét Kapitányának beszéde után, ki Júl. 20d estve a' Kapudán Basával, 's csakhamar azután a' görög Flotta' Kormányzójával Miaulival beszéllett, annyira felvilágosítottak, hogy minden e' részben elterjesztett csudás híreknek meg kell ezentúl némülniök.

A' mint a' Kapudán Basa Júl. 4d Ipsarából elment, ottan valami 2000 embert hagyott hátra, kik apródonkint, a' mint a' bástyák mind inkább elrontattak, 's a' zsákmányok elszállítottak, 700 emberre olvadtak-le. Júl. 14d a' sziget előtt megjelent valami harmincz görög hajó, 's a' nélkül hogy ellentállásra talált volna 12, vagy 1500 embert kiszállított, kik a' szigetben szanaszet lévő Törököknek nekik esének. Ezeknek egy része a' kikötőben lévő 21 török szállító-hajókon keresett menedéket, de a' mellyeket az Insurgensek' Flottaja, hármat kivévén, mellyek Scióba eljuthatának, felgyújtott. 300 Török, néhány még egészen el nem rontott kő házakba vevé magát, 's ottan, a' török Flottának hirtelen való segítsége nélkül, hasonlóképen meg is öletettek volna. A' Kapudán Basa hajójának egy részével Júl. 19d megjelent a' kikötő előtt, 's ezzel az egész görög Expeditio futásnak eredett. Azolta török vitorla lobog Ipsara szigetén, de a' melly, egyező tanúbizonyságoknál fogva, ez idő szerint lakhatatlan omladéká változtatott. A' Kapudán Basa a' még a' városban fennálló kevés kő épületet egészen lerontatta, 's omladékaikkal a' kikötőt bétöltetvén, azzal tüstént a' tengerre bévezett.

A' mi kárt különben ezen siketlen megtámadás által a' Törökök vallottak, abban állott, hogy a' Júl. 3d és 4d napjain rablott ágyújoknak nagy részét elvesztet-

ték. Mert az Insurgensek, a' gondatlanság avagy zűrzavar miatt el nem takarított ágyúkból 30-at vagy 40-t felraktak hajó-jikra; 's ennél még többet hanyának a' tengerbe midőn hirtelen el kelle távoznio-k.

Különben ez alkalmatossággal se szárazon se vízen nem történt semmi ütközet, mivel a' török és görög seregek egy szempillantatig sem találkoznak egymással Ipsarában, valamint nem találkoznak a' két Flották sem akkor sem azután. Júl. 20d az említett francia Korvét 38 Insurgens hajót látott Scio' déli csúcsánál a' török Flottától négy tengeri mértföld távolságban; 's Smyrnából Aug. 2d indult katonai hiteles tudósításnál fogva, Júl. 30dikáig egyéb semmi sem történt. A' Kapudán Basa hajós-seregének nagyobb részével Mitylene városa alatt volt, az ugyan ezen nevet viselő szigetnek keleti oldalán; néhány hajóji Ipsara alatt száguldoznak, a' nélkül hogy Miauli, a' feljebb említett görög hajós-osztály' vezére valamit mozdított volna addig a' török hajós-sereg ellen. — Minden nap várták a' török Flottának Számósz fele való elevezését. A' Kapudán-Basa néminémüképen siettetni kéntelenítetik ezen Expeditioját, mert az Ásiából csoportonként jövő önnvállalkozottak' száma mindegyre nevedik, 's könnyen reá lehet tenni 30,000-re, a' kik Scala Nouvánál már egybesereglének.

Júl. 16d Ibrahim Basa' vezérlése alatt az Egyiptomi Expeditio útnak indult. Áll ez 50 hadi, 's 100-nál szaporább szállító-hajókból, 14,000 rendes gyalogságból és 2500 lovasságból. Ezekhez Candiából még 6000 ember fog járulni. Ez az Expeditio Júl. utolsó napjaiban a' Marmarissai tengeröbölben, Rhodus szigetével általellenben feküdt vasmacsákon. Közönségesen azt hiszik, hogy elsőben Hydra szigetet fogja megtámadni.

Azon tudósítást, hogy a' Hydraiak Casso szigetét újra visszafoglalták volna, szint olyan bizonyossággal erősítik ugyan a' görög Ujság-levelek, valamint Ipsara szigetének visszafoglaltatását, de ezen tudósításnak is keveset lehet hinni. Hogy Hydrai és Speziai hajók mentek az Egyiptomi Flotta ellen, az hitelesnek látszik.

Spanyol Ország.

Az Etoile így ír Madritból Aug. 19dikeről: „Ő Felségek az egész királyi Famíliával egyetemben f. h. 16d megérkezének Escuriálba, 's ottan csupán egy napot töltvén, a' Szan-Ildefonsoi mulató-várba menének. — Egy királyi parancsolatnál fogva rendeltetik, hogy a' testőrző-seregek egy külföldi Compániával fognak neveltetni, mellynek neve a' Királyné' tiszteletére, ki született Sachsoniai kir. Hercegaszszony, Sachsoniai Compánia lesz. Ezen Compániába egy idegen sem vétetik-bé, ha csak nem a' Catholica valláson van.“

Gen. Don Jose Odonnel a' Gibraltári tábor' fő-vezére ilyen jelentést közöl: „Egy istentelen czimbora-társaság, melly valami 200 spanyol szökevényekből, 's Gibraltári erősségbeli hánytvetett személyekből áll, fegyvert fogott, 's volt Oberster Francisco Valdez' vezérlése alatt egy Expeditiót állított-ki. A' sereg a' tengeröbölből elevezvén, Tarifa városát 's az ugyan azon nevet viselő szigetet elfoglalta, meglepven az ottan lévő csekély őrizetet Aug. 5d éppen azon szempillantásban, a' midőn korán reggel a' város' kapuji megnyittattak. — Oberster Don Jose Barradas' vezérlése alatt Algesirásból azonnal gyalog és lovas osztályok küldettek Tarifa felé. A' nevezett Oberster a' száraz felől tüstént körülkerítettette a' várost a' nélkül hogy a' pártosok ki mertek volna rontani. Aug. 6d estve egy francia Brigada

is érkezett-meg Gen. Gróf d' Astorga vezérlése alatt. Ekkor a' sziget annál szorosabban körülkerítettett; ugyan azon időben három francia hadi hajó, egy spanyol Goelett, 's négy fegyveres ladik öjvének Algesirásból ezen kikötő elébe, úgy hogy most már mindenfelől el vagyon zárva a' szabadulás útja a' pártosok előtt. Ezeknek nincsen annyi eleségek, hogy magokat a' nevezett helyben sokáig tarthassák; azonban minél előbb lehető megfenyítettések végett még mind jönnek az újabb seregek. — Különben az egész kerületben egyebütt sehol sem zavartatott - meg a' csendesség, akár mit tartsanak is a' pártoskodas Agensei által elterjesztett hamis hírek, mellyek egész Lineánkat közönséges megtamadással fenyegetik a' Gibraltár keleti szélén való új kikötéssel. Mind ezekből semmi sem történt-meg. — A' hűség királyi seregeket szaporította az éjjel a' Szevillai tartománybeli Militzia Bataliona. A' Ronda helyeinek lakójí kikérék magoknak, hogy minden pártos czélzásoknak egész erővel állhassanak ellene. Egy szóval, Ő Felségének szolgálatja, Statusainak ezen részében éppen nem veszedelmeztetik. — Eljen a' Király! Gondosan vigyázzanak minden hű szolgák annak ki nyomozásában, vallyon ezen czimbora-társaság, mellynek itten körül semmi ágazatai nincsenek, nem terjedett e el másfelé is.“

Tarifa újra kezünkre került volna már ismét (mond az Etoile) ha a' spanyol ágyúk, mellyeket seregeink ottan találának, jó karban volna. A' külső szánczok mind a' mi hatalmunkban vagynak; de mivel a' kapuk kövel rakattak-bé, várni kell míg Cadixből megérkeznek az ágyúk. Ezek eddig ottan lehetnek. Két hajónkat Algesirásnál kikötésre kényszerítette az áradás.

Valenciai levelek jelentik, hogy az ottani Policzáj valami harmincz személyt elfogadott. A' nevezett helyen Aug. 10d kö-

vetkezendő Proclamatio tétetett közönsé-
gessé: „A' St. Rochi tábornak fő Kormány-
zója jelenti hogy az Algesirasban fekvő
két Batalion' némelly tagjai által indítta-
tott öszveesküvést fedezett-fel. Ezen czim-
boraságnak Júl. 29d reggel kelle vala ki-
ütnie. Jelenti továbbá, hogy ezen öszve-
esküvésben, egy Tiszt sem veve részt,
sem más nevezetes személy, 's azt lehet
mondani, hogy azon szerencsétleneket (kik
elfogattattak) részeg korokban, midőn
eszek nem volt helyén, csábították-el a'
Gibraltárból jött Ágensék. Hogy ezen Anar-
chisták végrehajthassák istentelen plánu-
maikat, nem tudtak már egyébbhez fogni,
mint hogy a' képzelt hatalomnak csalóka
fontosság színét adnák, 's ez által formál-
hassanak bizonyos pártot, mellynek ré-
szére olyan emberek közül, kik eszeken
vagnak, 's előre látják azon szerencsét-
len következéseket, mellyeket szülne egy
olly veszedelmes és kegyetlen Igazgatásnak
helyreállítására, mint a' millyen volt a' nem
régiben semmi vé tétetett constitutiós Igaz-
gatás, soha senkit meg nem nyerhetné-
nek. — Azon nyughatatlanító híreknek ki-
nyilatkoztatások végett, mellyeket Ő Fel-
sége ügyének ellenségei majd el fognak
terjeszteni, sieték tudtára adni a' Közön-
ségnek, miben aljon valósággal ez az egész
kedvetlen történet. Így majd az oltár és
Királyi-szék ellenségeinek istentelenségek
és fondorkodások nem veszik-ki hamis hí-
rek által formájokból a' meglett dolgokat,
's hazánkban nem ébreszthetik-fel a' pol-
gári hadnak csapását; mint a' melly ol-
lyan ostor, mellytől az isteni gondviselés
mintegy csudakép' szabadított-meg bennün-
ket, mióta Királyunk a' pártosoknak bé-
kóiból megmentetett.“ Felipe de St. Marc,
Fő-Kapitány.

A' Gaceta de Madrit Aug. 10d követ-
kezendő levelet közli, mellyet a' Cadixban
lévő Portugalliai Consul, az ezen helybe-
li erőség Kormányzójának írt: „Némelly

gazgondolkozásuak, bizonyos, Jún. 12d
költ Proclamatiót terjesztének-el, mellynek
kihirdettetését, a' mint ők mondják a' Ki-
rály az én Uram rendelte volna, és a'
mellyben botránkozató ízetlenségek, 's
nyughatatlanító szavak foglaltatnak. Bár az
értelmesebbek ne adjanak is hitelt ezen
Proclatióknak, de én mégis kötelességem-
ben álló dolognak tartom megkérni Ura-
ságodat, méltóztassék a' Diario mercantil
által kihirdettetni, hogy az említett Pro-
clamatio apocryphus írás.“

A' Ximenában történt mozgások felől
sokféle hírek szárnyalván, azokra nézve
Gen. Odonnellnek következő napi-pa-
rancsolatja néminémű világosításul szol-
gal: A' Gibráltári tábor General-stábjának
részéről Aug. 2d és 3d: A' fő-vezér tud-
tokra adja az őrizetbeli seregeknek, hogy
Ximenában tegnap hajnalban némelly gaz-
személyek, olly czéllal hogy az ő consti-
tutiós jelentéseiket megújíthassák, egybe-
csoportozának, 's csakhamar erőt vévén a'
tishti-hivatalokon, 's némelly tiszteletre
méltó személyeken, azokat tömlöczre ve-
tették. — Egyre folytatók ezek a' nyugoda-
lom zavarását, a' midőn történetesen Don
Gregorio de Conde, a' Princesa nevet vi-
selő Regementnek egyik Tisztje hat ember-
rel ottan keresztül-ment; a' bátor Tiszt,
nem gondolván, az ő erejét sokkal hala-
dó ellenséggel, a' pártosokat megtámadta,
's az útszákon történt kölcsönös lövöldö-
zés után, mellyben az ellenséges vezér el-
esett, őket szélytoszlatta. Ezek a' hegyek
közé futamodván, mostan már ottan üzi
őket. — Ezzel gát vettetik azon istentelen
czimboraságnak, mellyet némelly gazem-
berek azért indítottak, hogy ismét előallít-
hassák azon nyomorúságokat, mellyeket
mi még most is siratunk. — Dicsértessék
a' derék Condé, 's magasztaltassanak
az ő rettenthetetlen katonáji.“ Jose O-
dennel.

Spanyol Amerika.

A' Morning-Chronicle' közelébb említett cikkelyének a' folytatása ím e' következő: „Canterac és Valdes Generálisoknak Lima ellen való közös előnyomulások, a' midőn utóbbi, Buenos-Ayresi Ujság-levelek szerint Aprilisben Felső-Peruban vészékedett, 's következőképen Gen. Canteractól 500 mértföldnyi távolságra volt, megmagyarázhatatlannak látszott azok előtt, kik Perunak helyheztesését ismerik. Azonban ezen gyors mozgásokat nem is lehetett megegyeztetni a' Royalistáknak az előbbeni tudósítások szerint való erejekkel, és azon szorúlt állapottal, mellyben Bolívar volt, a' mint Patavilcában kibocsátott Proclamatiójából megtetszett. — Annyi igaz hogy Bolívar Peruban bizonytalan helyheztesében vagyon, 's ezt se elpalástolni, se az anglus Közönség előtt eltitkolni nem lehet. Ezt mutatják azon levelek is, mellyek Bogotából és Caracásból jövének, 's azon óhajtást, hogy Peru megszabadíthatassék, mindenek olyan dolognak tartják, melly Columbiának erejét ez idő szerint feljűlműlja. A' seregeknek olly meszsze földre küldettetések, 's ezeknél fogva az atlanticumi tengerpartoknak őrizet nélkül való hagyattatások, Columbiának hasznaival egyenesen ellenkeznek. A' mint azonban tudva lévő dolog, a' Peruiak nem is szeretik hogy Bolívar magát az ő ügyökbe avatta, 's azt kezdik gyanítani felőle, hogy ellenek általok plánumai vagynak. Mellyértis ő, legalább nagy mértékben, nem tarthat számot a' Peruiak' segítségére, melly nélkül pedig nem igen réménylheti előmenetelét; ellenben a' royalista Armada, minden e' részben egyező tudósítások szerint a' legjobb karban vagyon. Mioletta nevezetesen Torre-Tagle hozzá-csatolta magát Canterachoz, ennek a' Límai völgyben 15,000 embere áll talpon, 's Truxillót kivéve az egész tartomány birtokában vagyon. — A'

Szanta-Cruzi veszedelem olta nevezetes változást szenvedtek Peruban a' dolgok, 's ez olyan igazság, melly nem maradhat titokban az anglus Közönség előtt. Canterac mindenkor tudta magát a' néphez alkalmaztatni, a' mint ezt Gen. Szan-Martin, ki most Angliában vagyon, gyakran tapasztalta, és meg is vallotta. 'S őtet a' legelőkelőbb, 's leghathatós békolyással bíró Peruiak segítik, nem mintha az anyaországgal avagy ő vele magával kívánnának egyesülni, hanem mivel az Anarchiát, és a' pusztításokat megunták. Ezek helybeli hasznaiktól indítatván, készek minden áldozatokra, csak hogy a' csendességet fenntarthassák. Ezeknek gondolkozások módját néminéműképen látni lehet az alább következő Proclamatióban, melly még ekkoráig nem tétetett köz hírré, 's mi azt ezenel közöljük, kötelességünknek ismervén világosságra hozni minden ezen tárgyra tartozó dolgokat. Marquis Torre-Tagle, ki ezen Proclamatiót kibocsátotta, Perui születés, 's hazafijain nagy befolyást gyakorló férjfiú. Az ő munkásságának köszönheti Szan-Martin, az ő akkori ideig való előmenetelét. Ezen beszéddel azonban éppen nem oda czélozunk, mintha helybe akarnánk hagyni, a' mit Torre-Tagle ebben a' Proclamatiójában Bolívar felől mond; hanem hogy illyen ember ekként beszélhetett Peruban, az mindenkor emlékezetes marad, 's ennek tudása nélkül nem is lehet ügyiben képzelní minémű bajos állapotban volt Bolívar Május és Jünius hónapokban. A' Proclamatió szóról szóra így vagyon:

„Peruiak! Ideje végre hogy tévelygés-tekéből felébredszsen az ember benneteket. A' Tyrannus Bolívar és az ő fő részesei Perut meg akarák hódoltatni, és Columbiától függővé tenni. Reménységeikben azonban megcsalathozának. Mert az Igazgatás olly kezekre bízott, mellyek minden alacsony szándéknak ellene tudnak állani.

Úgy hogy az Igazgatást semmi sem térítheti-el, a' ti boldogságtokat munkáló igyekezetétől. Én olly vélekedésben vagyok, fognátok kezét ti a' Spanyolokkal, mint a' melly a' veszedelemből való megszabadulásnak egyedülvaló módja; de én ezen vélekedésem mellett mindenkor becsületesen viseltem magamat, 's egyedül a' ti javatokat forgattam szemem előtt. Bolívar titkon készítetett engemet, kezdenék békességi alkudozásokat a' Spanyolokkal, hogy így időt nyervén seregeinek szaporítására, azokat semmivé tegye, 's velek együtt a' Peruiakat is veszedelemre juttassa. Én ezen kedvező alkalmatosságot arra nézve használtam, hogy benneteket egyesíthetnélek, 's a' veszedelemtől megmentenélek. A' Callaói dologban én nem valék részes. Bolívar kivonta a' maga seregeit, 's meghatározta, kik tartsák őrizet alatt az erősségeket. Az Andesek' katonájival nékem teljességgel semmi közöm sem volt. Bolívarnak a' Perui Igazgatás' semmivététele lévén a' szándéka, azt szükségesképen gyűlöletessé akarta tenni, 's hazaáruló gyanánt rajzolni-le. Sokakat fel akart ő áldozni, mellyben az Igazgatás teljességgel meg nem egyezhetett. Ő el akarta rontani boldogságtokat; én pedig nem valék képes benneteket szerencsétlenné tenni. Egy szóval ő engemet, 's több derék embereket, kik néktek barátaitok, meg akart ölni; de az ég bennünket megmentett az ő üldözésétől. Mind ezeknek bém bizonyításokra kezeim között vagynak a' hiteles írások. — Peruiak! Bolívar a' legnagyobb csuda-állat a' világon. Ellensége ő minden becsületes embernek, ki magát az ő fényhajházó szándékainak elleneszegezi. A' nemzeti Armadában tartós bátorságot reménylhettek. Ezzel a' legfőbb tiszti-hivatalok, 's a' legjelesebb férjfiak egyesülének. — Perui katonák! Sok áldozatokat tettedek ti a' szabadságért, jöjjetek azért, 's éljetez azzal rokonaitoknak karjai között,

mert a' Bolívaréi csupán elnyomástokra terjesztetnek-ki. Keljetez hazátok' védelmére minden rendű lakosok, mellyet Bolívar el akar pusztítani. Kövessétek példáját tiszteletre méltó polgártárstoknak.“

Nyugot-Indiai Szigetek.

Egy levélnél fogva, melly Port-au-Princeből (St. Domingo) Jún. 3od indult, Praesidens Royer kerülő-útjából oda visszaérkezett. Ezt az utat ő olly czélból tette, hogy a' tengerpart' mentében lévő erősségeket, és védelmezési-intézeteket megtekintené, 's szükséges rendszabásokat hozna arra nézve, hogy a' Francziák részéről lehető kiszállásnak, mellytől még mostan is tartanak, ellene lehessen állani. — Ugyancsak az említett levél mondja, hogy a' Haytii Deputátusok Villele Úr' kívánságára menének Franciaországba, mint a' ki azt hitte, hogy a' Haytiak név szerint való függetlenséggel is meg fognának elégedni.

Nagy Britannia és Irlandia.

A' Courier Aug. 24d így szól: „Egy két nap olta mind az a' híre itten, hogy Madriti tudósítások szerint, Don Francisco, a' spanyol Király' testvére, Amérikába szándékozik; de hogy hová, az nem mondatik. Alkalmasint Mexicóba fog menni, ha különben igaz a' tudósítás, mellyről csupán annyit tudunk, hogy Madritből jött.

Jamaicából Júl. 12d indult tudósításokból azt látjuk, hogy ezen szigetnek állapotja nyugodalmasabbá kezd lenni. Azon szerecsen-lázzadás, mellytől Savanna-la-Marban tartottak, nem ütött-ki.

Újabb Tudósítások.

A' Moniteur Aug. 27d következő telegraphusi jelentést közöl Madritből: Madrit, Aug. 23d reggeli 9 órakor. Gen. Digeon a' Hadi Miniszter Ő Excljához:

Tarifát f. h. 19d estveli 5 órakor ostrommal vevék-meg a' franczia-spanyol seregek; a' pártosokat, kik a' szigetbe vonulának-viszsa, más nap reggel, egy, a' 34d Linea gyalog Regementbeli franczia csapat támadta-meg. Csupán egy vezére menekedett-meg a' pártos bandának egy ladikban, a' többiek részint megölettek, részint elfogattak. A' foglyok spanyol kézre adattak, spanyol törvények szerint való megítéltetés végett. — Ezen tudósítást egy, a' Szan Roquei tábor Kormányzójától küldetett Kurír hozta a' Királynak.

Sept. 6d a' Státus-papírosainak közép-árrok:

Státus Kötelező levele 5 p Ctmal Conv. P. 93 5/8
 Ugyan az 2 1/2 p Ctmal Sorsvonásos Költsön 1820-ról C. P. Ugyan az 1821 ről 100f. C. P. 124
 Bizonyítás 1821d. Költsönről ftért Conv. P.
 Bécs Városi Banko Obligatiók 2 1/2 p Ctmal 509/10
 100 for.C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank Actia
 1107 7/10 for. C. P. —

Magyar Ország.

F. h. elsőjén a' Hazai Tudósítások ezeket közlik: Ő Cs. K. Fő Ferczességének József Fő Herczegnek, Országunk' Nádor-Ispánjának sógora, a' Sachsen Hildburghauseni Herczeg, 's ennek hitvese a' Herczegné, folyvást Budán mulatnak, és megszemléltetik a' két fő-városnak nevezetességeit. Aug. 23d az egész Fő Herczegi Udvar fő Vendégeivel együtt megjelent a' Pesti theatrumban, hol a' számos nézők által nagy örömmel fogadtattak. Aug. 28d Ő Cs. K. Fő Herczége, és a' vendég Herczeg részt vettek Gödöllön Fő Mélt.

Grassalkovich Herczegnél a' nagy vadászatban. Sept. elsőjén délután a' Pesti és Budai őrizeten lévő Katonaság a' Rakos-mezőjén nagy hadi gyakorlást fog tartani, mellyben különösen a' Pattantyúsok fogják ügyességeiket kimutatni.

A' mostani Pesti vásár igen nagy volt mind az eladók', mind a' vevők' számára nézve, úgy hogy már a' vásár' napja előtt két héttel, számtalan sokaság gyülekezett-össze. Nevezetesen nagy kelete volt a' gyapjúnak, mellynek ára jóval fel is ment; a' kézi művekből, 's készítményekből különösen elkelték a' posztók és minden gyapjúból, és lenből készült szövevények; annyira hogy a' Fabrikások már a' mult szombaton minden jószágaikat eladván, haza tértek. Ló kevés volt; a' szarvasmarha pedig igen ólcsó áron kelt; p. o. egy pár közép szerű ökör 110 fton V. Czban.

Pesten új Szálló-Vendégfogadó.

Müller József tisztelettel jelenti, hogy a' belső-városban, a' Bekella házban, a' Hatvani kapu' szögletén Zrínyi címer alatt, már f. eszt. Május' első napjától fogva Szálló-Vendégfogadót nyitott. Ezen háznak kádvező helyheztetése a' belőle való kellemetes kilátás, és az első emeletben lévő számos szobák, a' tágas istállók, és elégséges kocszi-színek, a' jó szolgálattal és mérséklett ár-szabással egybekapcsolva, reménységet nyujtanak neki, hogy számos Betérőji lesznek. Ő sem fáradságot, sem költséget nem fog kímélni, hogy a' T. T. utazó Uraságoknak megelégedéseket megnyerhesse, valamint már ezt a' Fejér-Hattyúnál több esztendő alatt megnyerte.